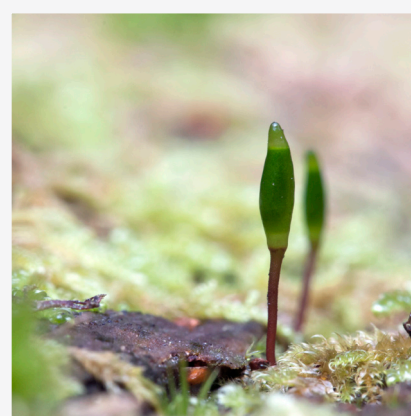
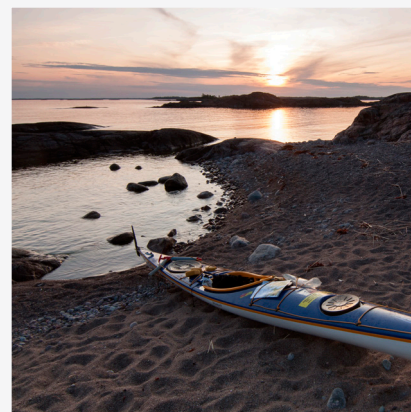

Bevarandeplan för Natura 2000-området

Djupviksnäs

Omslagsfoto: Per Folkesson

LÄNSSTYRELSEN
Södermanlands län

Natura 2000

Natura 2000 är ett ekologiskt nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Utpekande av Natura 2000- områden bygger på krav som finns i EUs fågeldirektiv och art- och habitatdirektiv. Syftet är att hejda utrotning av vilda djur och växter och att hindra att deras livsmiljöer förstörs. Alla medlemsländer ska peka ut områden dels för fåglar som anges i EUs fågeldirektiv, dels för naturtyper och arter som anges i art- och habitatdirektivet. Genom utpekandet åtar sig länderna att de utpekade värdena i områdena ska bevaras långsiktigt. Natura 2000-nätverket är en av hörnstenarna i EUs arbete för att bevara biologisk mångfald. I fågeldirektivet och habitatdirektivet listas 170 naturtyper och sammanlagt cirka 900 växt- och djurarter som särskilt värdefulla. 90 av naturtyperna och drygt 100 av djur- och växtarterna i habitatdirektivets bilaga 1 och 2 finns i Sverige. Därtill häckar regelbundet cirka 60 av fågeldirektivets fåglar i vårt land.

Bevarandeplaner

För varje Natura 2000- område ska Länsstyrelsen ta fram en beskrivning. Detta ska göras i särskilda bevarandeplaner eller i en skötselplan om området även är naturreservat. I planen ska det finnas en beskrivning av området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturtyper och arter som ska bevaras och bidra till gynnsam bevarandestatus. Hot mot Natura 2000-områdets arter och naturtyper, och behov av bevarandeåtgärder, t ex skydd eller skötsel, ska beskrivas. Informationen ska underlätta förvaltningen av området och tillståndsprövningar enligt miljöbalken.

Bevarandeplanen ska fastställas av Länsstyrelsen, som även är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Bevarandeplanen ska revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar för området ändras. Bevarandeplanen är inte ett juridiskt bindande dokument. För formell reglering av skydd eller skötsel kan andra beslut behövas, t ex skyddsbeslut för naturreservat. Föreskrifter enligt eventuella skyddsbeslut gäller parallellt med den tillståndsplikt som gäller inom Natura 2000.

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsen före genomförandet. Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen. Mer information finns hos Länsstyrelsen, läs på webben eller kontakta en handläggare.

Kartor

Information om naturtypers utbredning och arter i ett enskilt område går att hitta med hjälp av kartverktyget Skyddad natur. Det kan nås på Naturvårdsverkets hemsida genom att söka på

”kartverket skyddad natur”. I kartverket söker du upp aktuellt område och klickar på namnet för mer information (se bilaga för användarhandledning).

Det finns även möjlighet att ladda ner naturtypskartan som shp-fil. Det görs på Miljödataportalen.

För mer information om Natura 2000:

Länsstyrelsens hemsida: www.lansstyrelsen.se/sodermanland eller telefon 010-22 340 00

Naturvårdsverkets hemsida: <http://skyddadnatur.naturvardsverket.se/>

Miljödataportalen: <http://mdp.vic-metria.nu/miljodataportalen/>

Bevarandeplan för Natura 2000-området

SE0220202 Djupviksnäs

Kommun: Katrineholm

Områdets totala areal: 3,2 ha

Bevarandeplanen uppdaterad av Länsstyrelsen:

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen: 2016-12-21

Markägarförhållanden: Privat.

Regeringsbeslut, historik:

SPA: Nej, pSCI: 1998-12-01, SCI: 2005-01-01, SAC: 2011-03-01, regeringsbeslut M2010/4648/Nm

Naturtyper och arter som ska bevaras i området:

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

6270 - Silikatgräsmarker

6430 - Högörtängar

Bevarandesyfte

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EUs fågeldirektiv eller art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området.

Prioriterade bevarandevärden: För Djupviksnäs är de prioriterade bevarandevärdena bevarandet av en beteshage med silikatgräsmarker och högörtängar med dess rika förekomst av hävdgynnade arter.

Motivering: Artrika betesmarker har mycket stor betydelse för många organismer som är knutna till odlingslandskapet.

Prioriterade åtgärder: Området ska hävdas (bete eller slåtter) årligen och slyröjas vid behov.

Beskrivning av området

En smal och långsträckt hagmark, klädd med enstaka björkar samt litet hassel. Den sydöstra delen är en blockrik kulle med till största delen torr mark. Hagens smalare del är en sluttning med torrängsväxter i övre del och fuktängsvegetation vid tilltagande markblöta närmast vägen. Längst i väster ligger en fuktäng omgärdad av barrskog. En del av betesmarken har tidigare nyttjats som åker. Särskilt i den smala delen av hagen finner man en kalkgynnad och intressant flora.

Vad kan påverka negativt

- Minskat eller upphört bete som kan medföra igenväxning av öppna ytor.
- Tillskottsutfordring som kan ge lokal kväveanrikning till nackdel för känslig flora.
- Gödsling med handelsgödselmedel eller insåning av vallväxter.
- Bebyggelse eller annan exploatering som innebär att hela eller delar av hagen måste tas ur drift.
- Dikning eller andra åtgärder som kan förändra hydrologin i området.
- Utökning av vägtrafik och mer luftföroreningar från bilarna.
- För tidigt betespåsläpp som kan inverka negativt på vårblostande växter.
- Invasion av örnbräken i ört-gräsrika växtsamhällen, vilket ökar beskuggningen.
- Deponering av jord, sten, grus eller annat material som medför minskning av den betade arealen.
- Att låta betesdjur beta vintertid.
- Användning av avmaskningsmedlet avermectin
- Användning av kemiska bekämpningsmedel på åkermark så att vegetationen i ett närliggande Natura 2000-område kommer till skada.
- Plantering av skog intill ett Natura 2000-område så att beskuggningen av vegetationen i detta område ökar.
- Avverka stora träd i Natura 2000-området.
- Insåning vallväxter eller införsel av främmande växt-och djurarter.
- Igenväxning och beskogning på grund av minskad eller upphörd betesdrift.
- Ökning av kvävegynnade arter på grund av atmosfäriskt nedfall av N+.
- Dikning eller annan förändring av hydrologin.
- Alltför hårt bete eller felaktigt val av djurslag, t.ex. hästar, som förändrar vegetationen i högrötsängen.

Bevarandeåtgärder

Förutom vad som i övrigt gäller enligt miljöbalken och annan miljölagstiftning krävs tillstånd för att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Tillstånd krävs inte för verksamheter och åtgärder som direkt hänger samman med eller är nödvändiga för skötseln och förvaltningen av det berörda området (7 kap 28 a § miljöbalken).

Skydd

Området har miljöstöd.

Skötsel

Årlig hävd (bete eller slåtter). Sent bestespåsläpp med tanke på de många slåttergynnade växterna som finns i området. Vid slåtter ska det avslagna materialet föras bort. Slyrjöning vid behov. Bekämpning av örnbräken vid behov.

Uppföljning av naturtyper och arter

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska

ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Mätbara mål, så kallade målindikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura 2000 - naturtyperna och arterna har gynnsamt tillstånd.

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:**6270 - Silikatgräsmarker**

Areal: 1,81 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Den sydöstra delen av hagen är en mycket blockrik kulle med till större delen torr mark. Fältskiktet domineras av växter med låga anspråk på näring. Bland vanligare arter märks ljung, lingon och fårsvingel. Här finns också kattfot och rödven och gökärt. Trädskiktet är glest med stora vårtbjörkar och enstaka, 2-4 meter höga enbuskar. Förekomst av en- och tallstubbar antyder att hagen restaurerats. I centrala, smala delen av betesmarken finns stråk av fuktäng i en för övrigt artrik friskäng. Här och i närheten växer slätterblomma, brudsporre, tvåblad, rosettjungfrulin, ängs- och fältgentiana och andra mer ovanliga växter. Närmast skogen i söder har hagen restaurerats och man finner här blåsippan, piprör och ekorrhör och andra skogsväxter, vilka vittnar om tidigare mer slutna förhållanden. Nära gården finns ett litet hasselbestånd där det finns ovanliga svampar som hasselticka och hasselsopp.

Bevarandemål

Områdets silikatgräsmarker ska vara präglade av bete eller slätter. Området ska vara öppet med inslag av hävgynnade träd och buskar. Förekomsten av träd och buskar som kan bedömmas som igenväxningsvegetation ska vara liten. Kärnväxtfloran ska vara artrik och ha ett stort inslag av hävgynnade och typiska arter. Arealen silikatgräsmark ska vara minst 1,8 ha.

Bevarandetillstånd

Gynnsamt.

6430 - Högörtängar

Areal: 0,56 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

I västra delen ligger en betad fuktäng som tidigare utgjort slättermark. Fuktängen är bevuxen med högrörter och är relativt artrik med arter som daldockor, kärrtistel, sumpmåra, tuvtåtel, veketåg, smörblommor och humleblomster. Fuktängen är omgärdad av barrskog med en tunn bård av aspar omkring.

Bevarandemål

Arealen högörsängar ska vara minst 0,56 ha, öppen och präglad av bete eller slätter. Förekomsten av träd och buskar som kan bedömmas som igenväxningsvegetation ska vara liten. Kärlväxtfloran ska vara artrik med stort inslag av typiska arter. Daldocka ska förekomma i naturtypen.

Bevarandetillstånd

Gynnsamt.

Dokumentation

Referenser

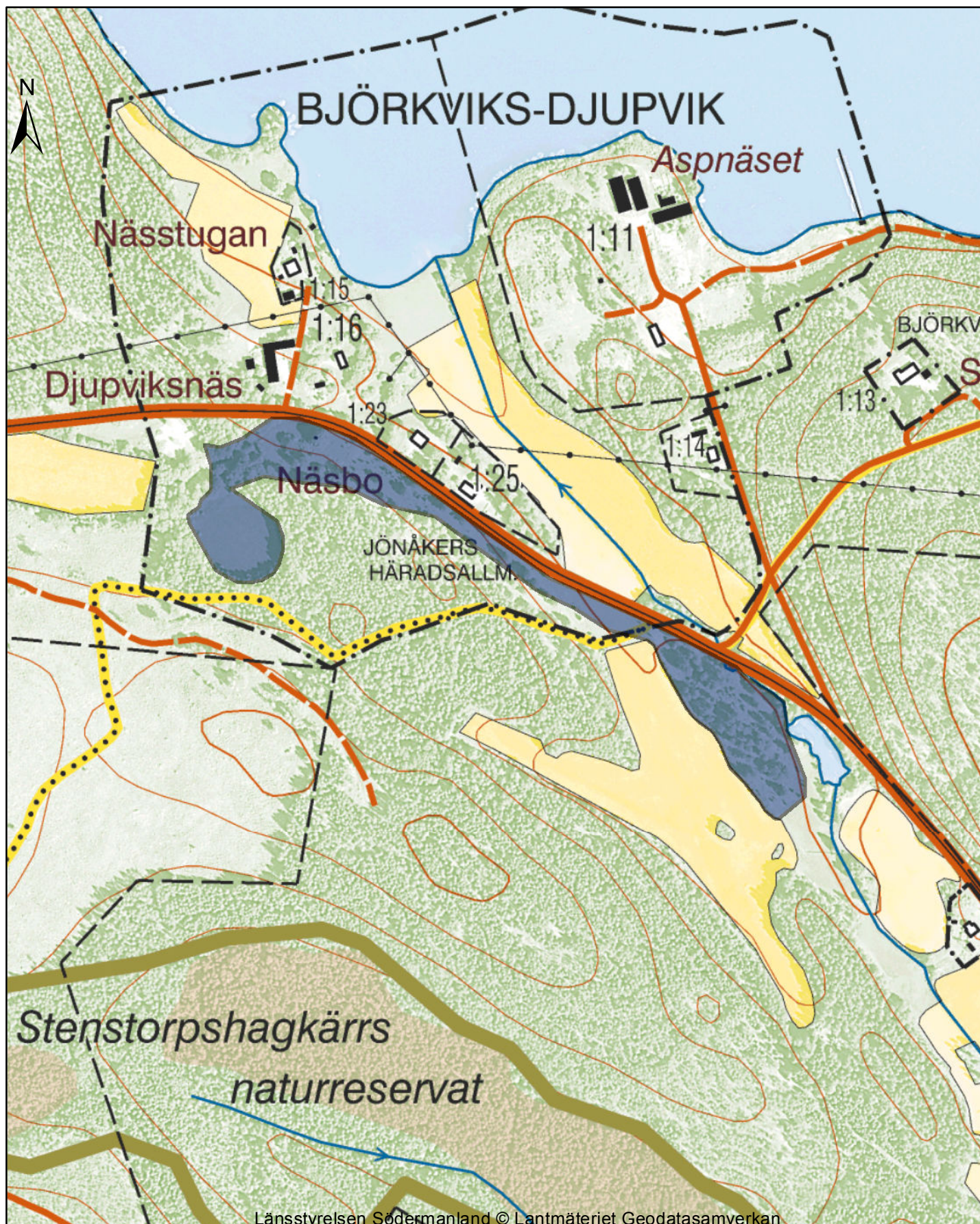
Länsstyrelsen i Södermanlands län 2000: Åtgärdsplan för bevarande av biologisk mångfald och kulturhistoriska värden i betesmarker och slätterängar. Fastigheten Djupvik 1:16, skifte 2A+25A.

Rydberg, H. & Vik, P. 1992: Ängs- och hagmarker i Södermanlands län. Länsstyrelsen.

Exempel på arter

Kärlväxter

Grå ögontröst	<i>Euphrasia nemorosa</i>
Slätterblomma	<i>Parnassia palustris</i>
Spåtistel	<i>Carlina vulgaris</i>
Revfibbla	<i>Pilosella lactucella</i>
Kattfot	<i>Antennaria dioica</i>
Knägräs	<i>Danthonia decumbens</i>
Stagg	<i>Nardus stricta</i>
Låsbräken	<i>Botrychium lunaria</i>
Fältgentiana	<i>Gentianella campestris</i>
Rosettjungfrulin	<i>Polygala amarella</i>
Brudsporre	<i>Gymnadenia conopsea</i>
Grönkulla	<i>Dactylorhiza viridis</i>
Tvåblad	<i>Listera ovata</i>

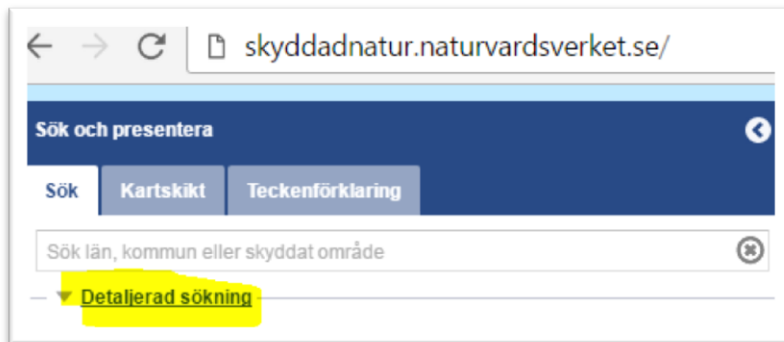
Länstyrelsen Södermanland © Lantmäteriet Geodatasamverkan

Karttjänst Skyddad natur

<http://skyddadnatur.naturvardsverket.se/>

För att få en bild av var i respektive Natura 2000-område naturtyperna finns kan Naturvårdsverkets karttjänst Skyddad natur användas.

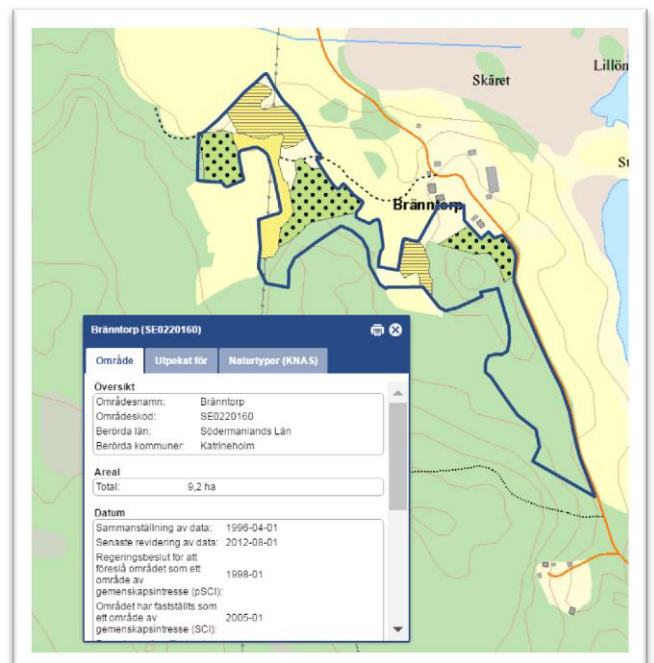
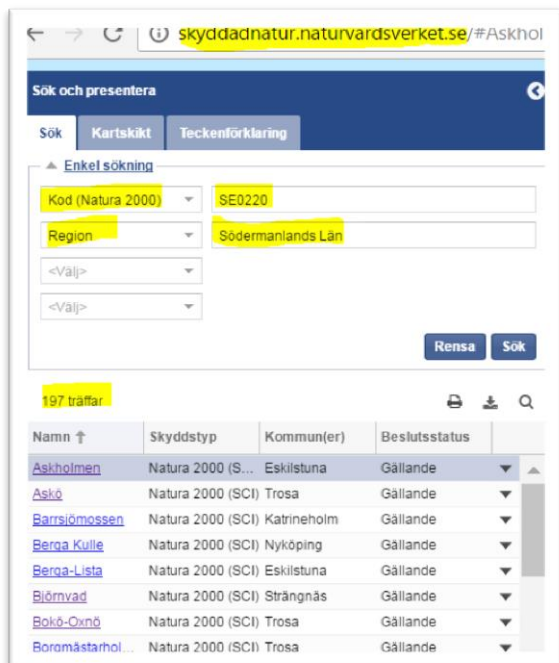
Välj "Detaljerad sökning"

Välj alternativ *Kod (Natura 2000)* skriv in SE0220

Välj *Region* och sök fram Södermanlands län

Sök, det ska bli 197 träffar. När man klickar på ett av namnen i listan kommer man dit i kartan.

För att se Naturtyper för områdena i kartan gå in på fliken "Kartskikt".

Avmarkera allt i *Naturvårdsregistret*. Det är endast *Naturtypskarteringar* > *Natura naturtypskartan (NNK)* > *Naturtyper (ytor)* som ska vara markerade. Klicka sedan i kartan på den naturtyp du vill veta mer om så kommer en informationsruta upp i fönstret.

